

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

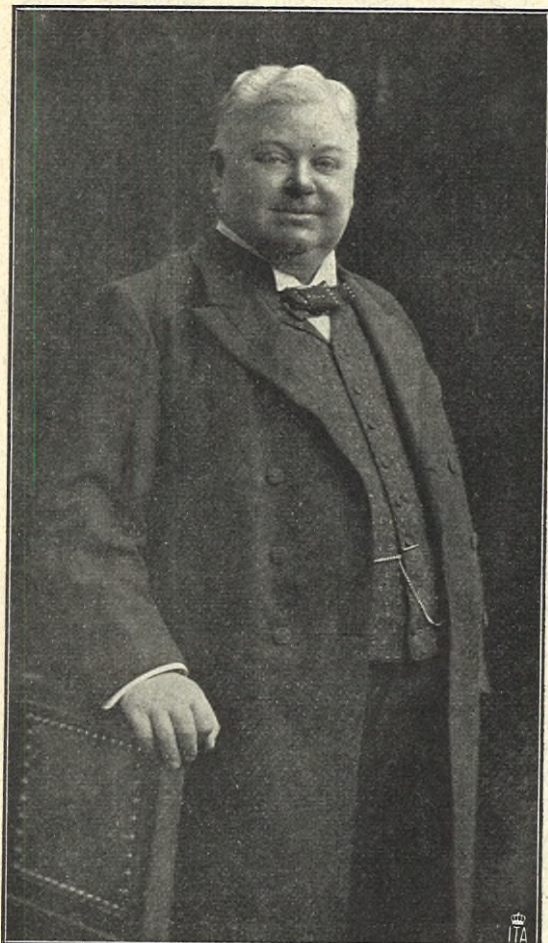

ILLUSTRERAD TIDNING

HÖR

FÖR KVINNAN OCH HEMMET

HUFVUDREDAKTÖR OCH ANSV. UTGIFVARE: FRITHIOF HELLBERG.

H. HAMNQVIST, FOTO.

OSCAR BÄCKSTRÖM.

Om någon, som icke känner den jovialiske bäraren af ofvanstående namn, endast råkade få se initialerna O. B. i hans rundkulliga hatt, borde han af deras mjuka och litet pösande form få det intrycket, att de bilda en välfödd människas signatur.

Och att de ej missvisa, veta vi.

Lika fryntliga som de båda sammanställda bokstäfverna äro till sin grafologiska karaktär, lika leende och godmodig är Oscar Bäckström äfven i sin konst, då han under såsongens teateraftnar rör sig på scenens ständigt skiftande tiljor.

Och nu, midt i den blommande och dof-tande midsommartiden, då naturens ungdom är som hetast och yrast och dess safter jäsa af alstringens dådlust, har han tagit sig för att fylla 50 år. Det skedde den 26 dennes, ty då, för ett halft sekel sedan, fick Oscar Bäckström för första gången en förnimmelse af det outgrundliga kaleidoskop, som benämnes världen. Den historiska händelsen ägde rum i vårt *fetaste* landskap — därigenom bekräftas åter sanningen af den gamla satsen om miljöns inflytande på människonaturen — och dagen lär ha varit solig. Om den var glad är oss ej bekant, men det kan förmodas.

I alla händelser blef han en tolk för de glada sidorna i den dramatiska diktningen genom att han gaf affärslivet, som han i ungdomen ägnade sig åt, men som han ej passade för, en god dag, och gick in vid teatern.

Ty Oscar Bäckström är den borne komikern, på samma sätt som Carl Johan Uddman, Fredrik Deland, Knut Almlöf, Svante Hedin och Victor Holmqvist varit det före honom.

Vid Dramatiska teaterns elevskola gjorde han sin lärospån, reste därefter öfver till Helsingfors och spelade några år för finnarne, som tyckte bra om den unge skåningen. Efter Finlandssejouren var han ett par år hos Ludvig Josephson vid Svenska teatern i Stockholm, hvarefter det föll honom in att äfven visa sig för göteborgarne som scenisk artist; när han förra gången andades deras "fog", var det som bokhållare på Carnegie & Co:s kontor. Den forne tjänaren i Merkurii herradöme framstod nu betydligt mera målmedveten i Thalias tempelgårdar.

Men Stockholm lockade honom småningom mer och mer, och i medlet af 1880-talet finna vi Oscar Bäckström installerad vid Dramatiska teatern.

Den tiden hade denna scen ännu ej förlorat glansen från sina storhetsår. Där fanns ännu ett antal verkliga sceniska artister, som ville och kunde uträtta något för sin konst, det fanns stil och stämning öfver samspelet, och teatern behöll publikens intresse i en grad, som numera hör till undantagen.

Under de år Bäckström tillhörde scenen vid Kungsträdgårdsgatan fick han ett stort antal roller på sin lott inom komediens och lustspelets områden, och ju flere typer han framställde, ju starkare blef bandet mellan honom och publiken.

Han spelade Friis i "Kära släkten", visserligen ej så bredt och detaljeradt som Olaf Poulsen, af det naturliga skälet, att han ej förfogar öfver ett så kautschuksartadt humör och så rörlig fantasi som sin danske kollega; men framställningen var inom den snäfvare gränsen mycket god. Som alldeles ypperliga prestationer från de åren må erinras om hans "Kapten Puff", Turman i "Geografi och kärlek", den med intelligens och skärpa spelade Mårten Kiil i "En folkets fiende" — masken var där ett litet mästestycke —, Konjander i "Hittebarnet" och ännu åtskilliga andra.

De gamla teatermurarna, fastän byggda af en frisinhetens kämpe, började emellertid trycka konstnären, och luften därinne kändes kvalmigare än teaterluft strängt taget får vara. Däraf kom det att Svenska teatern, som åtminstone för närvarande tenderar att vara den scen, där vår dramatiska konst spirar rikast och har de varmaste pulsslagen, blef och fortfarande är Oscar Bäckströms hemvist.

Hvad han där skänkt hufvudstadspubliken af sin solida konst, fotad på ett lugnt och godmodigt lynnes och en behärskad tekniks grundvalar, är oss alla välbekant.

Vi minnas honom bland annat som den varmhjärtade gamle läraren i "Gamla Heidelberg", en roll, där hans breda godmodighet och känsliga hjärtelag fingo helt utbreda sig, och som pastor Stråman i "Kärlekens komedi", där han utmejslade figuren af den förnufts-enliga kärlekens representant med några få, men träffsäkra drag.

Bredvid några allvarliga karaktärsroller, hvaribland senast förekommit pilgrimen i Gorkis "Natthärberget", som gifvetvis mindre lämpade sig för hans begåfning, har han att uppvisa ett helt galleri af farsfigurer, där han utvecklar all sin inneboende skämtsamhet och soliga bonhomie.

Men det centrala i Oscar Bäckströms konst är framför allt hjärtligheten. Den lyser städse igenom, han må spela den hetlefrade och konservative doktorn i "Etatsrådets stiftelse" eller den sarkastiske Morten Kiil med sitt knarkande skratt, han må vara den franska farsens äfventyrlige vivör eller den fantastiske Tygesens famulus.

Hans talang spänner visserligen ej öfver något stort område, men den är alltigenom säker och tillvaratager med förstånd alla de resurser, hvaröfver den förfogar. I dialogbehandlingen är denne konstnär mönstergill. Aldrig går en replik förlorad af hvad han har att säga, och hans ord få städse denna äkta klang, som alla skådespelare eftersträfvat, men få besitta.

Med Fredrik Deland och Svante Hedin delar han egenskapen att kunna med humorns försonande penseldrag framställa den svenska borgerligheten och brackigheten; för sådana typer äger han de nödiga förutsättningarna i sin runda kroppshydd, sitt skinande ansikte med den lilla uppnäsan och de muntert kisanse ögonen, och sin stämmas komiska tonfall, som ytterligare skärpes af ett litet nasalljud.

Får han därför en roll, där han blir i tillfälle åskådliggjöra själfbelåtenheten hos en parveny, som har denna världens goda till öfverflöd och tycker att allt är bra, "bara ingen rör sig", då spelar han con amore och med ett artisterskap, där humor och satir ypperligt komplettera hvarandra.

Och nu står han, efter ett mångårigt konstnärligt arbete i den dramatiska konstens tjänst, i sitt lifs zenit. Hvad han redan hunnit uträtta är betydligt; det är en stark grundval att bygga vidare på. Hvarje uppriktig vän af vår scenkonst önskar jämväl, att den uppburne artisten och omtyckte medborgaren ännu länge må förunnas krafter att skänka scenens lif åt den dramatiska diktens gestalter — och helst sådana, som ha rötter i vår egen jordmån. För dem passar tvifvelsutän hans begåfning bäst.

ERNST HÖGMAN.

SOMMAR!

MITT hjärta på gäffel springer —
fru Sommar drager där in.
Och guldvifvans klocka ringer:
den flyktiga sköna är din.

Väl flyktig, men, ack, hur fager
och fin som spirande gräs
och blåögd som junidager
kring böljomsvallade näs!

Hvad härliga, ljufva drömmar
vid hennes knoppande barm,
när pyrolans välukt strömmar
i natten, blossande varm!

Min, min, i de ljusa nätter,
när trasten spelar i furn,
och texten till visan sätter
den nordiskt sköna naturn!

Min i de gyllene dagar,
när syrenerna lysa som snö,
och göken rufvar i hagar
på solskenet glada ö.

Du flyktiga, fagra kvinna,
jag följer din muntra färd,
när östern och västern brinna
på ljusets himmelska härd —

Och aftonrodnadens fålar
med morgonens gå i spann,
och daggen i blommornas skålar
blir blod, som ur skyarna rann.

Men inne i skogens gömma,
där flamlar det rödt ett hus,
och diktens fåglar där drömma
i lindarnas gröna sus.

Där reda vi bo för natten —
din kind är lutad mot min —
vid kvällsång från skog och vatten
vi slumra i drömmar in.

DANIEL FALLSTRÖM.

Ekzem, finnar, sår, hudutslag, reformar o. d. behandlas bäst med **F. Pauli's Azymol**, hvilket dessutom för sin mångsidiga användbarhet aldrig bör saknas i något hem. Läs de läkareintyg och den broschyr som medföljer hvarje flaska **Azymol**.

Aseptin är gammalmodig sedan det af en svensk läkare uppfunna preparatet **Azymol** visat sig vara ojämförligt mera verksamt. Vid alla tillfällen då Ni förut begagnat Aseptin bör ni numera alltid använda »antiseptisk Azymol».

NÅGRA ALLVARSORD OM DEN SVENSKA KVINNAN. AF VINETA.

FÖR en ytlig betraktare kan det se ut, som om den gifta kvinnan af medelklassen vore ett ideal för en husmor, verkande endast inom hemmets värld, uteslutande upptagen och intresserad af tanken på detta och omsorgen om sin familj och därtill hörande ting.

Ty vår tids husmödrar taga en förvånansvärdt obetydlig, — ja, man vore nästan frestad att säga alls ingen, — del i tidens stora politiska och sociala frågor.

Huru många kvinnor finns det icke, som riktigt berömmar sig af att aldrig läsa de ledande artiklarna i tidningarna. "Sådant där har en husmor minsann inte tid att fråga efter. Det där kan intressera herrarna, men en gift kvinna har inte tid att försumma sig med att läsa dylikt. Man har nog annat att tänka på, än kriget i Asien eller skandalerna i Frankrike." — Så får man ofta höra husmödrarna utlåta sig.

Riksdagens viktigaste förhandlingar, som ju ofta nära beröra kvinnorna, vinna lika litet gehör hos dem. "Kan det väl finnas något tråkigare, än de där långa riksdagsreferatena! Att de inte kunna sätta något roligare i tidningarna." Så klagade nyligen en ung fru, och jag är säker på, att många husmödrar tycka detsamma. Det finns helt visst en stor del af dem, som inte ha sig bekant ens namnen på ministrarna och talmännen i deras fäderneslands lagstiftande församling.

Säkert finnes många hustru, som fastän kanske mannen själf är en af kommunens ledande män, likväl icke det minsta intresserar sig för eller tager reda på, hvad som afhandlas på sammanträdena. De beslut, som där fattas, äro dock ofta af stor vikt för det dagliga lifvet. Se blott på ett stadsfullmäktiges sammanträde i en stad, huru damerna lysa med sin frånvaro, äfven när för samhället brännande frågor afgöras!

Ett annat fält, där kvinnorna så att säga höra mera hemma, och där man för den skull kunde vänta att säkert träffa på dem, är i välgörehetens och människokärlekens tjänst. Men hur många kvinnor är det väl, som på ett mera ingripande, personligt sätt "göra godt"? Att vara medlem i en syförening för hednämmissionen eller i en beklädnadsfond för fattiga barn, eller under vinterns lopp deltaga i en eller flere välgörehetsbasarer med ty åtföljande baler och öjen, ja, härmed tycka sig många ha uppfyllt all rättfärdighet.

Och huru rika tillfällen att sprida ljus och glädje stå dem icke till buds! Hur oändligt vidsträckta äro icke de fält, där en för nästan ömmande kvinna kan värka och göra en välsignelserik insats!

De, som ha hälsans dyrbara gåfva, tänka högst sällan på de arma sjuklingar, som befolka de stora lasaretten, och hvilkas plågeläger de skulle kunna upplifva och lätta med litet vänlighet och deltagande. Månet matt öga skulle stråla, månet hjärtligt tack framstamma af darrande läppar, om man med ett kärleksfullt ord bjöde en blomma, några frukter eller en god bok! Till huru stor vederkvickelse och huggnad skulle det icke vara för dessa sjuka att se, att det fanns människor, som hyste deltagande och medlidande med dem.

Men det är en sorglig sanning, att det endast är ett fåtal kvinnor, som vinnlägga sig om att sprida glädje och dela med sig af sitt öfverflöd åt den lidande nästan.

I så godt som hvarje stad finnas barnhem, hem för vanföra, arbetsstugor för barn m. fl. stiftelser, hvilka i hög grad äro värda kvin-

nans deltagande och understöd. Huru mycket godt skulle inte våra husmödrar kunna göra på dessa områden genom att hvar i sin stad efter råd och tillfälle gifva gåfvor i form af aflagda kläder, matvaror m. m. och där göra sina arbetsbeställningar. Särskildt vid julhögtiden, då i alla hem glädje och gamman råda, skulle man säkert känna sig mångdubbelt lyckligare och gladare, om man i någon mån bidragit till julfröjd och högtidsstämning hos dessa stackars olyckliga små, som så väl behöfva huld och hjälp. Alla mödrar borde det i synnerhet ligga varmt om hjärtat; vid tanken på sina egna lyckliga små, som ha en mor att trygga sig till i lifvets skiften, borde gifmildheten och deltagandet fördubblas.

Äfven till fattighjonen och fångarna kunde man ha rätt att fordra, att kvinnans välvilja och ömsinnet sträckte sig, men så är tyvärr högst sällan händelsen. Man får i stället ofta höra sådana yttranden, som att det är dessa stackars uslingars egen skull, att de kommit i den sorgliga ställning, de intaga; att det inte är mera än rättvist, att de lida sina gärningars lön och dylikt. Sådant tankelöst, hårdt tal misspryder i hög grad en kvinna, och är ett sorgligt bevis på hennes egoism. Gyllene undantag finnas dess bättre, och heder åt de kvinnor, som så långt i deras förmåga står, sträfva, att äfven åt samhällets parias sprida litet sol och ljus i dessas mörka, dystra tillvaro!

Också husmödrarna på landsbygden kunde i sin mån verka för större humanitet och mindre kärlekslöshet och hårdhet vid behandlingen af de arma, orkeslösa män och kvinnor, som befolka socknarnas fattigstugor och där ofta behandlas med hjärtlös liknöjdhet. Ja, säden är mycken, men arbetarena äro få!

Vår tids kvinnor, — än en gång betonas, att vi tala om dessa i allmänhet och medelklasskvinnan i synnerhet, — ha föga eller ingen håg för intellektuel sysselsättning. Att åhöra en god och lärorik föreläsning öfver ett intressant och bildande ämne, att vandra omkring på ett museum eller besöka en konst- och tafvelutställning — ja, därtill ha de hvarken tid eller lust. Husmodern skyller ofta på, att de mångahanda husliga bestyren taga hennes dag helt i anspråk. Men är det fråga om ett kafferep, en supé, där väninnornas toaletter kunna kritiseras och små skvallerhistorier afhandlas, — nog räcker tiden då till alltid. Man kan allt hvad man vill, säger ordspråket, och äfven härvid ljuger det icke.

Huru många kvinnor följa med vaken blick och sinne utvecklingen i litteraturen och nyheterna i bokmarknaden? Man läser kanhända en eller annan af de modernaste romanerna, men att med allvar sätta sig in i ett ämne, att läsa för nyttans skull, ja, se det är ganska ovanligt hos vår tids husmödrar. Att läsa anses i regel lika med att onyttigt slösa bort sin tid, och en kvinna med läslust bedömes ofta mycket strängt af sina medsystrar. Nej, hellre då använda dagen med att virka ändlösa längder af mellanspetsar! Detta är i många kvinnors ögon ett vida nyttigare sätt att tillbringa sina lediga stunder.

Men är då den svenska kvinnan i verkligheten en idealhusmoder? När hon nu så litet bekymrar sig om samhället och dess angelägenheter, går hon då i stället så helt upp i hem och familj? Bemödar hon sig på all sätt om att vara en samvetsgrann moder, maka och matmor?

Mången moder finnes tyvärr, som inte det minsta bekymrar sig om sina uppväxande söners och döttrars görande och låtande utom hemmets värld. Huru många skolgosse och

MELLINS FOOD

af Läkarekåren erkändt bästa näringsmedel för barn och sjuka.

Finnes på Apoteken samt hos Speerihandlarna.

PROF gratis och franco från Azel Lennstrand, GEFLE.

skolflicka idkar icke redan vid unga år riktig kurtis, och utvecklas under skolåren, gossen till en cigarrökande och punschdrickande ung snobb och flicka till en kokett och världslig docka. Det är naturligtvis svårt för en mor att kunna öfvervaka sina barns alla steg, men, vi måste medgifva, att i detta fall äro många mödrar bra slappa.

Ikke ofta är det heller, som mödrarna intrassera sig för barnens studier och framsteg i skolan. Att bevista examen vid jul och midsommar, därtill inskränker sig för det mesta deras beröring med läroverken. Mången samvetsgrann och pliktrogen lärare och lärarinna klagar öfver den brist på sympati och det ringa intresse mödrarna i allmänhet visa för sina barns arbete i skolan. Och under skoltiden danas och utvecklas ju den karaktär, som sedan stämplat människan genom hela lifvet!

Mången hustru bevisar flitigt de allmänna gudstjänsterna, vill ogärna försumma någon predikan. Men hon läser kanhända sällan en bön med sitt barn eller försöker genom vädjande till dess rättskänsla, dess kärlek och godhet mot alla skapade varelser utså goda frön i barnahjärtat. Mången sådan moder låter sina barn utan tillrättavising plåga de arma, värnlösa djuren eller uppföra sig kärlekslöst och elakt mot fattiga och svaga, näsvist och snäsigt mot tjänarinnorna.

Hur mången matmor tycker icke, att hon gjort sin plikt mot "pigana", när hon ger denna stor lön och god kost och tänker icke på, att det hör mera till. Hon borde besinna, att dessa tjänande systrar, äfven de, kunna längta efter ett vänligt, erkännamt ord! De flesta af dem komma redan vid unga år ut på egen hand; utan en hjälpande, stödjande arm falla de lätt i frestelser och snaror. Det är därför husmoderns oafvisliga skyldighet att så långt hennes förmåga sträcker sig, skydda och taga vård om sina unga, oerfarna tjänarinnor. Sällan träffar man på en så förhärdad flicka, att hon icke genom plikttrohet och tacksamhet i sitt ringa kall söker återgälda den godhet hon röner. Huru sällan är det till sist som en maka af hela sin själ vinnlägger sig om att vara "mannens hjälp"? Hustrun brukar ofta taga sin mans tid och uppmärksamhet i anspråk med jämmer öfver sina missöden i hushållet eller klagan öfver de odrägliga pigorna. Hon fordrar, att mannen med tålmod och intresse skall deltaga i hennes små husliga ledsamheter och sorger. Men om sin makes affärer och intressen bekymrar hon sig däremot föga. "Det är ingenting jag begriper. Jag är så dum i sådant där!" Med en dylik fras slår hon ifrån sig mannens vädjan till hennes omdömesförmåga och deltagande. De flesta män sätta dock stort värde på en hustru, som hyser håg och intresse för deras angelägenheter. En förständig och skarpsynt kvinnas råd är ofta både klokt och nyttigt och af stor vikt för mannen. Därpå lämnar så väl historien, som dagliga lifvet talrika bevis.

Hustrun borde bemöda sig om att göra hemmet så glad och angenämt som möjligt, att vara sin makes goda kamrat och hjälp, sina barns kärleksfulla vårdarinna och ömma, deltagande vän, sina tjänares verkliga stöd, — i ordets fulla bemärkelse vara en matmor för dem. På samma gång hindrar allt detta icke, att hon kan ha öppet sinne och vaken blick för lifvet utanför hemmet, för allt stort och skönt, allt godt och nyttigt, allt framåtskridande och kulturkraftigt arbete, som utföres i världen utanför hemmets tränga, begränsade sfär.

SOMMARMINNEN FRÅN SÄTERSDALEN I NORGE. AF HELGE SANDBERG.

(Forts. och slut från nr 24.)

Säterjätan, eller som hon kallas på Säterdalsmål "Stöylskjeddingen", blef nog icke litet förvånad öfver besöket. Hon hette Jorond och var klädd i nationaldräkt. Hon hade flere somrar å rad varit på sätern, men hade aldrig besökt en stad och förundrade sig mycket öfver allt det härliga, som finnes i stora världen, dit hennes håg så ofta stätt. Sedan hon med sin starka och klara röst ropat kossorna samman — somliga vid namn, såsom "Liljeros" — stannade hon hos oss en lång stund och delgaf oss fritt och otvunget sina mödor och bestyr med sina rara kossor, sina enda förtrogna under de långa, långa somrardagarna. Hon sökte dölja en tår för oss, flyktiga världsbarn, vid afskedet. Men vi voro nog icke värre blaserade, än att orden aldeles stockade sig i halsen på oss; också vinkade vi i stället åt henne så länge hon var inom synhåll.

Stackars jänta! "som får gå i vall hela dagen all" från juni till september och stundom längre! Vi erinrade oss lifligt Jörgen Moes slutord i "Säterjentens Söndag," hvilken Ole Bull odödliggjort med sin härliga melodi:

"Det nytter ei stort att tage sin Bog
Og syng i Heien sin Salme,
Mit Loft er for høit, og her er det dog,
Som Tonerne blegne og falme.
O den, som i dag fik blande sin Røst,
Med hans og de øvriges Stemme!
Gud give at snart det lakked mod Høst,
Gud give, jeg atter var hjemme!"

IDYLL FRÅN STATSRÅDET LIESTÖLS HEM.

En annan dag gjorde vi ett besök hos statsrådet *Liestöl*,* en grånad, reslig man, med vackra, energiska drag. Vi blefvo hjärtligt mottagna och ombedda att stiga in i salongen, som var inrymd i en särskild tillbyggnad, uppförd af gamla präktiga furustockar från en nedrifven träkyrka. Utvändigt var huset måladt i de norska färgerna: rödt, med blåhvita knutar. I förstugan lågo några björnskallar och grnade: troféer från en af sönerns många jakter. Vi undfagnades af fru L. med ett härligt gammalt fruktvin af egen tillverkning. Statsrådet visade sig vara en stor beundrare af Amerikas mera utmärkta statsmän och vältalare, och

* *Lars Knutson Liestöl*, född d. 13 juni 1839, deltog i ungdomen i gårdsarbetet. Ingen skolgång att nämna. Endast cirka 14 dagars allmogeskola om året. Fick undervisning för öfrigt af sin far och mor. Har sedermera vid självstudier och privatundervisning utvecklat sina kunskaper. Inemot 16 år gammal fick han anställning som kontorist på ett juridiskt kontor. Var där i sju år. Sedan 5 år som landtmätare och assistent vid den offentliga utskiftningen af jord och skog. Därefter cirka 20 år länsman i Bygland och jordbrukare. Har varit vald till stortingsman i 21 år (1874—1888 och 1897—1903), däraf ett år (1888) statsråd och tre år (1901—1903) president i Odelstinget. Dessutom haft en mängd kommunala uppdrag, varit medlem af kungl. lagkommissioner o. s. v.

Broderade Blusar och Klädningsstyger

Schweizer-broderi. — Sista nyhet på Japan- & Shantungsidan till kronor 3,05 & 3,15 pr meter, tull- & portofritt, offerera

Schweizer & Co., Luzern S. 5. (Schweiz).

Sidentygs-Export. — Kungl. Hoflev.

citerade åtskilliga af deras anföranden på renaste engelska.

Hans döttrar voro på sätern, dit han själf med fru också skulle draga en af dagarna. Han lär äga en af de mer moderna och bekvämt inredda sätrarna i nejden. Vi blefvo inbjudna dit upp, men då hade vi redan varit på Fröysnässättern och tiden tillät icke att göra flere bergbestigningar. I närheten af hans gård ligger en gammal målerisk stabur, hvarifrån lämnas en liten idyll med kossa och jänta. (en af fröknarna *Liestöl*). Den talar för sig själf.

En annan af Norges och Säterdalens märkesmän hade vi till närmaste granne i huset. Det var *Johannes Skar*,** en Säterdalens skildrare i nyaste tid. Hans nya bok "Gamalt or Sätisdal" har fått det varmaste erkännande öfverallt i Norge. Statsrådet *Lövland* skrifer bl. a. att boken är en af de märkligaste böcker han läst och enastående i norska bokvärlden. Och *Halvdan Koht* skrifer i "Verdens Gang" för den 30 juni 1903, "at Skars Fremstilling overgår endog det bedste vor Literatur hidtil eiede af denne Art, Asbjørnsens "Huldre Eventyr." — Skar är numera rätt grånad, men reslig och spänstig och umgås på förtroligaste fot med sina kära säterdalsbönder. Hans porträtt är taget från statsrådet *Liestöls* förstugukvist, hvars hem han ofta gästar. Det var ett par mycket trefliga bekantskaper!

I förbigående erinrar jag mig, att den bekante framlidne amerikanske resenären *Paul du Chaillu* för några år sedan vistades i Säter-

** *Johannes Skar* är bördig från Gudbrandsdalen och så där emellan 65 och 70 år gammal. Har gått på Lillehammers latinskola och sedermera studerat vid universitetet i Kristiania. På grund af sjukdom måste han uppgifva studierna där, men har fortsatt med specialstudier i norsk historia, norskt språk i förbindelse med folktraditioner. Han var också en lång tid lärare vid Kristoffer Bruuns folkhögskola i Gausdal. Han har samlat folksagor från Gudbrandsdalen och utgifvit en bok om den märklige mannen "Vis-Knut." Hösten 1873 gjorde han sin första resa till Säterdalen, där han fann så mycket intressant och originellt i språk, seder och bruk, att han sedermera uppehållit sig där i många år. De senare åren har han haft stipendier af staten, som stortinget tid efter annan beviljat honom. Han har samlat värdefulla sägner och traditioner. Ingen annan har som han förstätt att tränga in i folkets lif och förstätt dess utveckling. Han har stora samlingar, som skola nyttjas i vetenskapens tjänst vid samarbete med professorerna A. Bugge och Moltke Moe samt en mängd sägner och lifsskildringar, som senare komma att utgifvas.

JOHANNES SKAR.

SOMATOSE

Erkändt bästa krafthöjningsmedel.

Ökar aptiten i hög grad. Erhålles på apotek.

**Lanolin-
Sana-Tvål.**

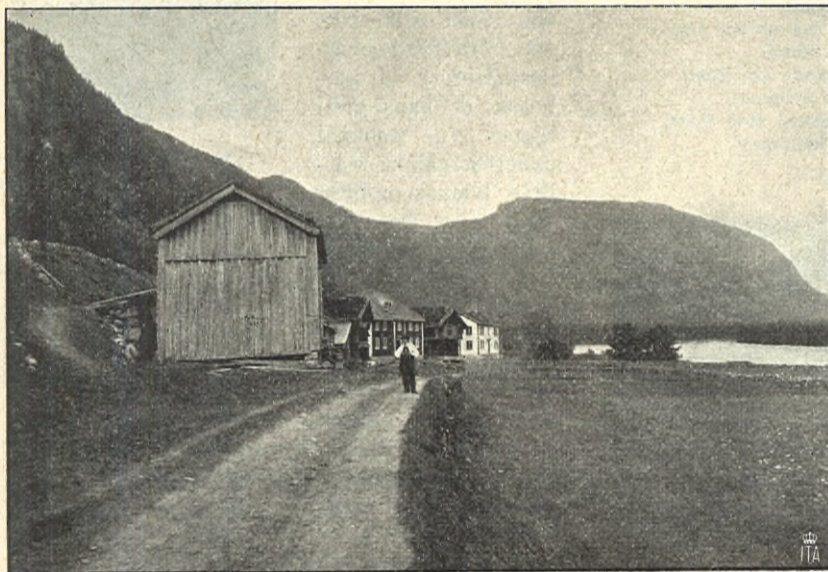
Garanterad ren, neutral,
mild och öfverfet.

Bästa Barntvål!
25 öre st.

—*—
Grumme & Son
Stockholm.

dalen, där han gick och vallade under namnet "Pål Pålson." Det är en och annan i dalen, som ännu minns den lille originelle mannen. Han hade också en egendomlig förmåga att sätta sig in i olika folks lynnen och tänkesätt.

Till följd af dalens isolerade läge har befolkningen ofta beskyllts för att vara otillgänglig och misstänksam mot främlingar. Detta är kanske icke så mycket att förundra sig öfver och har nog haft sina giltiga orsaker. Men mig, den svenske brodern, behandlade de ytterst vänligt och önskade bara, att flere sven-

OSE TURISTSTATION.

skar komme och hälsade på hos dem. Men det är icke värdt att ta några höga fasoner på sig, det märkte jag snart. Sättersdölerne själfva äro ett fritt och stolt folk, närmast kanske liknande våra dalkarlar. Vill man icke vara "gemen" och hålla till godo med som de ha det, får man nog bli utan både det ena och andra. Vårt värdfolk logerade om somrarna i sin s. k. rökstuga, ett litet lågt hus med endast ett rum, där oftast husfadern, jätten Torbjörnson, låg i sin fällbänk, rökande och pratande. Det hände någon morgon att jag icke ville besvara husmodern eller dottern i huset med att bära upp kaffet på mitt rum, utan drack det i stället i rökstugan. Då kunde det hända, att den vänliga hustrun, med det ännu vackra och blida ansiktet, kunde lägga för en med nybakadt bröd och bjuda på påtår med en hjärtlighet, som icke lämnade en i okunnighet om familjens känslor för den svenske gästen.

Jag nämnde här ofvan liknelsen med våra dalkarlar och Norges "Sätisdöla." Johannes Skar har upptecknat en sägen om de svenska dalkarlarna, som är nog så egendomlig och som jag i korthet anför på renaste "Sätis"-mål:

"Sätisdölan" vill eigong drepe adde Futa i heile Verdinn'. Nedenes futen slogo dei i Hel nöre Kristianssand. Men då samlast der Fokk å søkte ette dei. Så rymde dei te Boreskogjé å gæve sikko til Dalarne i Sverik. Dei finge Namni "Dalekarlar," av do dei våre utstokkne o' Sätisdal — so seie dei denni Soga hera Dale."

Våra dalkarlar skulle således härstamma från — Sättersdalen? Hm! Och därifrån äfven namnet på vår lilla vackra Sättersdal i Dalarne?

REIDARSFORSEN.

Endast en timmes väg från Fröysnäs ligger Ose turiststation, med sina gamla präktiga staburer, bonings- och uthus. (Se ill.!) Nära därintill störtar den flere hundra fot höga Reidarsforsen med ett väldigt dån utför det branta berget. På afstånd, sedd från fjorden,

ser forsen ut som en bred silfverstrimma öfver fjällsidan. Tidigt en morgon gjorde jag en fotvandring till den vilda forsen, som nu vid högt vattenstånd presenterade sig mäktigare än vanligt. Jag hade blifvit lockad dit af ställets vilda skönhet, förevigadt af många norska målare — när jag kom dit, satt vid sitt staffli en kvinnlig norsk artist, med hvilken jag språkade en stund — samt af den tragiska och romantiska sagan om forsen, som jag här anför efter en norsk uppteckning:

"En ung och rask husmansson, Reidar från Ose, var förälskad i en rik och vacker gårdsmansdotter, som besvarade hans kärlek, oakadt bygdens rikaste gårdsmansson friat till henne. Hennes föräldrar satte sig på det bestämdaste mot hennes förbindelse med husmansguttens, och trots det, att modern hånade henne och fadern agade henne, vågade hon dock stämma möte med sin Reidar.

Så begaf det sig en vacker sommardag att de unga tu voro på ett bröllop på Ose. Just som Reidar svängde sig som bäst i dansen med sin Randi, stormade några berusade ynglingar in i bröllopsstugan. En af dem ropade till Reidar: "Packar du dig icke hem, du husmansslarf, ska du dö som en hund!"

Detta var för mycket för Reidar. I vild sinnesstämning och hastigt mod drog han sin knif och stötte den rätt i den hånande ungersvensnens bröst, så att denne sjönk död ned på golvet. Gästerna rusade på Reidar, bundo och förde honom till fängelset, där han fick sitta till hösten. Bygdefolket enades till slut om, att kunde Reidar rida två gånger öfver forsen uppe på fjället, just där den begynner taga strid strömfart öfver bråddjupet, skulle han bli fri och bli förenad med Randi.

Dagen kom med tung, disig luft, regn och

rusk, men det oakadt hade en stor mängd människor samlats uppe på fjället för att öfvervara det nervspännande skådespelet: att se Reidar rida för sitt lif. Bland andra hade äfven Randi infunnit sig och gömt sig uppe i liden, för att osedd vara ögonvittne till utgången. En af Reidars vänner hade lånat honom sin bästa ridhäst, som var namnkunnig för sitt snabba och säkra lopp. Spänstig och rask svängde Reidar sig i sadeln, lät hästen taga språnget, och som en pil foro häst och ryttare öfver forsen. Reidar vänder hästen och i susande fart bär det tillbaka igen — och hästen har räddat hans lif. Men under folkets jubel öfver hans käck och dristiga ridt, tar högmodet öfverhand, och med skräck hör Randi honom ropa: "Och så rider jag tredje gången öfver forsen för Sättersdalens vänaste jänta!"

Hon håller händerna för ögonen och kastar sig ned på marken; hon törs icke se på ridten denna gång, ty hon anar utgången. Men hon måste se! Under det hon reser sig upp, lossnar en sten vid hennes rörelse, och i en båge far den genom luften förbi hästen, just som han skall taga språnget. Han spritter till — och störtar med Reidar i forsen. Strömmen tar dem och tvingar dem utför stupet ned i bråddjupet.

Medan folkmängden står slagen af skräck och stirrar efter häst och ryttare, höres ett vildt skrik från liden; man ser en kvinna ila mot stupet, och med ett: "Reidar, nu kommer jag!" som skar igenom dånets, kastade hon sig utför.

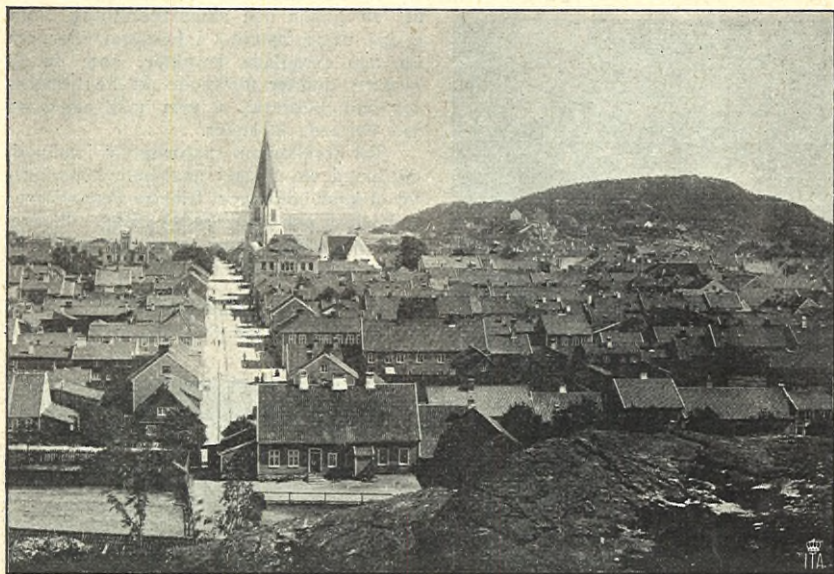
Nedanför de vilda skummande vattenhvirflarne fann man deras krossade kroppar . . ."

Och härmed kan jag vara färdig med min tripp till Sättersdalen. Efter ytterligare några stämningsfulla fiskenätter på fjorden, då ett

BRUD OCH BRUDTÄRNOR FRÅN SÄTERSDALEN

CEREBOS SALT: Användes i stället för vanligt salt. Det **Stärker Födan.** Hos specerister.

UTSIKT AF KRISTIANSсанд.

stort antal präktiga laxöringar drogos upp under skämt och sång, var det tid att bege sig hem till sitt land igen. På vägen till bryggan, och sedan vi tagit ett hjärtligt farväl af vårt hederliga värdfolk, mötte vi husets unga och väna svärdotter, Ingeborg från Ose, som bjöd oss på blåbär och glad och otvunget hälsade oss välkomna — ett annat år! Med stor beredvillighet hade hon förut visat oss sina vackra smycken och sin dyrbara bröllopsdräkt, och min Kristianssands-värdinna, fru O., hade iklädt sig härligheten, hvarmed hon gick och stassade en hel dag, till stor förlustelse för alla i gården.

Hemresan, en tidig morgonstund, var icke den minst härliga, med hög, ren luft, glittrande sol och blånande vatten och höjder.

Några besök gjordes vid hemkomsten till Kristianssand i den hemtrefliga Peisestuen på Odderön samt i den närbelägna härliga Ravnedalen, men såväl denna, som ock den intressanta staden, Norges måhända blifvande "Karlskrona," förtjäna sitt särskilda kapitel — "hom 'erren ger hoss 'elsan," som våra dalkarlar bruka säga.

GENTLEMÄN.

DÅ läraren kom in, uppstod en djup tystnad. Tjugufem par ögon riktades mot svarta taflan, på hvars öfre kant en okynnig hand hade häktat upp en komisk pappersgubbe, som lockade till skratt. Men läraren var icke i sådant lynne. Med rynkade ögonbryn vände han sig mot klassen:

"Hvem har gjort det där?"

Ingen svarade.

Läraren blef röd:

"Hörde ni inte, att jag frågade, hvem af er, som satt upp det där skojet?"

Tystnad.

"Vet inte heller ordningsman, hvem som gjort det?"

Ordningsmannen såg honom frimodigt i ansiktet:

"Nej, magistern! jag var ute."

Den unge läraren var icke längre ond. Han var mycket allvarlig, då han frågade:

"Är det ingen af er andra, som vet med sig, att han är den skyldige?"

Man kunde ha hört en knappål falla.

"Då nödgas jag ge ordningsman en anmärkning, emedan han inte sett upp. I hvarje fall till dess att den, som gjort, det erkänt. — Sitt ner!"

Under allmän beklämning tog lektionen sin början. Den gick trögt. Läraren var ovanligt ordkarg och hela klassen var bragt ur jämvikten.

"Inte jag heller!"

"Fy, skvallra på en kamrat, för det är han i alla fall!"

"För Bergström då, så får han göra, hur han vill?"

"Nej, då talar han kanske om det! Det skulle jag göra!"

"Skulle du det?"

"Jag . . . jag vet verkligen inte."

"Om magistern nu får reda på, att Persson gjort det, så ger han honom kanske nedsatt sedebetyg, och han får smörj af sin pappa. — Känner ni hans pappa?"

"Är han sträng?"

"Ja, något! Jag ville inte vara i Perssons kläder . . ."

"Bergström däremot kan ju inte få något obehag!"

"Naturligtvis inte!"

"Han har ju inte gjort något!"

"Inte ett dugg!"

"Vi tiger! Är ni med om det?"

"Det tunna vi på! . . ."

Sälunda kom det sig, att Bergström vid veckans slut hade ett streck i sin anmärkningsbok och att Persson lämnade skolan. Men det hade han kanske gjort ändå . . .

Då rasten kom, skilde sig några af gossarne från sina kamrater. De samlades i ett hörn af den stora skolgården. Helt allvarsamma stodo de där och lade råd.

"Det var nedrigt af honom att inte erkänna. Jag såg, då han gjorde det!"

"Jag med! Jag med!"

"Att låta Bergström få anmärkning för hans skull! Det skulle jag aldrig ha kunnat!"

"Inte vi heller! Aldrig i lifvet!"

"Ska vi tala om det för magistern?"

"Vill du?"

"Inte jag!"

UNGDOMSMÖTET I LEKSAND.

"Om sommaren sköna, när marken hon gläds Vid Dala två Elfvarne vida"

har det med den för ett par hundra år sedan afidne Mora-prosten Vallenius ord sjungits i dessa midsommardagar i Leksand. Där har i dagarne tre pågått ett stort "Ungdoms- och Nykterhetsmöte", från hvilket här några bilder lämnas. Mötet har varit besökt af 5 à 7 tusen människor, mest ungdom, men också en del gråhårsmän och kvinnor med ungdom i sinne och hjärta. Det såg mörkt ut med fästglädjen på midsommarafton med dess strida skurar och molnhöjda himmel, och när midsommarstången restes på natten, var det mången, som kände sig en smula besviken. Men så kom sol och värme öfver den fagra näjden, och i ett ögonblick var allt förbytt. Det hela har varit en väldig folkfest af vackraste slag. Det är en sådan glittrande färgglädje öfver denna dalallmoge med sina lysande dräkter

VINTER, KYRKVAKTARE I LEKSAND.

Wilh. Becker,

— Kungl. Hofleverantör. —

5 Malmtorsgatan, STOCKHOLM.

Ur sjukvårdsafdelningen:

Skölkannor af bleck	rymd 1 1/2 lit.	kr. 0: 50
Skölkannor af bronserad zink	" 1 1/2 "	" 0: 60
Skölkannor af bronserad zink	" 1 "	" 0: 50
Skölkannor förnicklade	" 1 1/2 "	" 1: 25
Skölkannor emaljerade	" 1 1/2 "	" 1: 50
Skölkannor emaljerade	" 1 "	" 1: 25
Skölkannor af glas ograderade	" 1 1/2 "	" 1: 50
Skölkannor af glas ograderade	" 1 "	" 1: 25
Skölkannor af glas graderade	" 1 1/2 "	" 2: 50
Skölkannor af glas graderade	" 1 "	" 1: 75
Skölkannor af gl. grad. m. handt.	" 1 1/2 "	" 3: 50
Skölkannor af gl. grad. m. handt.	" 1 "	" 2: 50
Skölkannor af porslin runda med handtag	" 1 1/2 "	" 1: 50
Skölkannor af porslin att hänga med handtag	" 1 1/2 "	" 1: 75
Skölkannor af kautschuk m. slang lavement- och moderrör	1 lit. kompl.	" 4: 25

Priskurant franko på begäran.

och rosiga kinder. Alla daladräkter voro representerade. Vingåker, Blekinge och Lappland likaså. Synnerligen näpet tedde sig de minsta kullorna, där de i sina brandgula kjolar klädde vägranterna som granna ringblommor. En del oäkta dräkter — felaktigt hop-satta —, som buros af främmande, verkade ibland alla dessa äkta typer en smula som pappersblommor i en äng eller, låt oss säga, som "benicia"-diamanter bland gnistrande juveler. Bland hela denna väldiga skara, som trängdes i templet, vid föredragskatedern på kyrkvallen, på Leksands gator eller vid dansbarnorna har rådt den bästa hållning, och man kan icke underlåta att känna stolthet och tillfredsställelse öfver att vi äro så långt komna, att en så stor folkmassa kan roa sig och vara tillsammans under hela tre dagar under så tilltalande umgängesformer. Men spriten var borta från fästen. Och de, som den förutan ingen fästglädje kände till, höllo sig borta.

I samband med mötet var anordnad en hemslojdutställning af dalallmogens säregna alster, utvisande både skicklighet och en drivven originell konst. Den var lifligt besökt och väckte de många främlingarnes beundran. Man är ju eljes i vår allmogeslojd, sådan den ter sig i en del landskap t. ex. vid hushållningssällskapens utställningar, van vid att se slöjdsolornas mönster gå igen öfver allt. Anordnaren af denna så väl som af mötet i sin helhet har varit konstnären Gustaf Ankarcrone, känd för sitt brinnande nit för Dalafolkets och i synnerhet dess ungdoms lyftande. Det ligger bakom ett sådant möte ett oerhördt arbete, som behöfver uppbäras af en lågande entusiasm. Herr A. har icke sparat, och det var hans egen hänförelse, som lik en underström förnams under mötesdagarnes förhandlingar. Han hade också lyckats samla för ungdoms- och nykterhetssaken varmt intresserade, framstående talare till mötet.

Vid högmässan i Leksands kyrka talade prof. N. Söderblom från Uppsala. Det var en glänsande, på tankar rik predikan om "ökenrösterna" i lifvet. Prof. S. är en man, som förstår nutidsmänniskorna i deras sökande kamp, och det var också ett ord för ungdomen. Mäktig ljöd sången, och särskildt fulltonig klingade under tempelhalvfen slutspalmen "Oss välsigna och bevara." Den 80-åriga pryldige kyrkvaktaren, gubben Vinter, i sin gammaldags kåpa är värd att minnas. Det var en präktig typ. Löjtnant Ernst Liljedahl, väl känd för sina ideala och humanitära intressen och sitt arbete i fälthögskolans tjänst, talade med utgångspunkt från Gustaf Vasas och Gustaf Adolfs historia "För fosterland och framtid." Det var ungdomlig schvung och ljus framtidssyn i den unge militärens ord.

Ett mäktigt intryck gjorde direktör Theodor Holmberg med sitt gedigna föredrag om "karaktärsmänniskornas adelsfolk." Herr H. torde väl, om någon göra skäl för det namnet, och ha rätt till ledareställningen inom den lifliga ungdomsrörelse, som börjar vakna i våra bygder. Hans verksamhet som föreståndare för Tärna folkhögskola och hans författarskap har varit som en tändande gnista för denna eld. Äfven fru Bååth-Holmberg gjorde ett sympatiskt inlägg i mötets förhandlingar.

Kyrkoherden i Leksand, dr Pettersson, höll morgonbön på lördagen, och kyrkoherden i Siljansnäs O. Öström talade på kyrkvallen om "ungdomen och hemmet" — varmt och kraftigt. Särskild uppmärksamhet väckte lärarinnan i Rättvik, fru Brita Andersson, som, klädd i sin rättviksdräkt, höll en synnerligen intressant nykterhetslektion. Man vardt sedan helt förvånad att höra, att barnen voro henne alla okända och sammanplöckade för tillfället bland de mötesbesökande. Mätte vara ovanligt pigga barn i Leksand!

Folkskolläraren E. Hanson höll ett folkligt nykterhetsföredrag med humor och känsla, och fröken Cecilia Milow talade gripande och fint om sina erfarenheter af "Våra landsmän i Amerika."

Intrycken från dessa oförgätliga midsommardagar vid Siljans sköna stränder skola förvisso befruktande nå vida bygdens ungdom. Och med tacksam glädje stämma vi gärna in i slutorden af midsommarvisan:

Gud, glädje och styrke de män, som där bo vid "elfvar på berg och i dalom."

P. P.

En härlig läskedryck fås af Lagermans Lemonad-pulver "Tamten".

UR DAGSKRÖNIKAN.

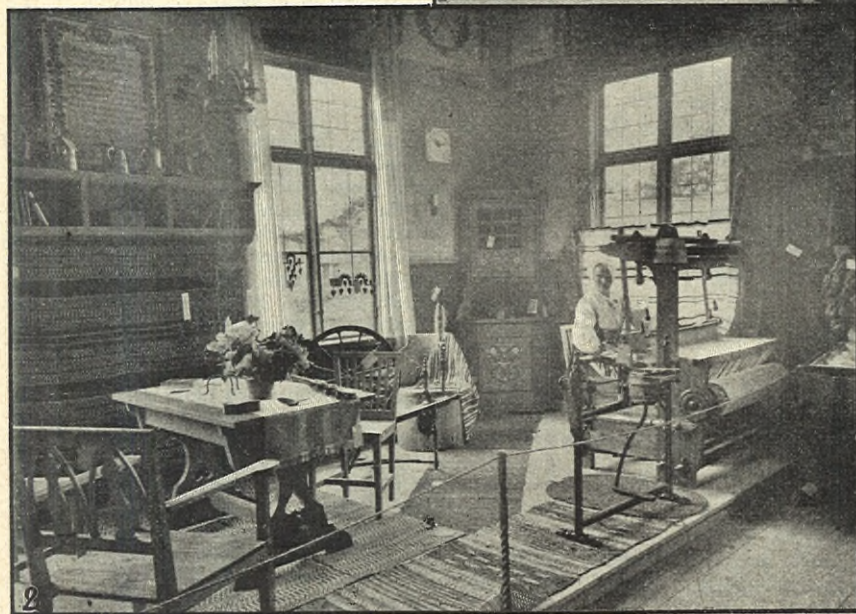
NORRLANDS sångarförbunds andra sångarfest i Sundsvall kan med skäl registreras bland de möten med ideella syften, hvarpå den förlutna veckan varit så rik. Vårt hårdt anlitade utrymme nekade oss att till den vackra bilden af mötesdeltagarna foga några refererande ord. Blott det må nämnas, att ett af festens högtidligaste ögonblick var öfverlämnandet till förbundet af ett sångarstandard, skänkt af Gäfle stad. Standarinvigningstalet, som var prägladt af lif och värme, hölls af förbundsstyrelsens sekre-

af en glädje och sammanslutning, som ej gaf ungdomsmötet i Leksand efter, om än den färgglada karaktär, som dalallmogens dräkter förlånade åt högtidligheten vid Leksand, i viss mån saknades vid Vetterns stränder.

Tal förekommo naturligtvis i mängd, däribland ett mycket anslående hälsningstal af landshöfdingen, friherre Palmstierna; folkdansar och fosterländska sånger illustrerade för öfrigt festen, som var besökt af cirka 20,000 personer.

FRÅN KAPPLÖPNINGARNE vid Ystad meddela vi å sid. 324 ett par ögonblicks-

UNGDOMSMÖTET I LEKSAND. 1. ARTISTEN ANKARCRONA (x) HÅLLER HÄLSNINGSTALET VID MÖTETS ÖPPNANDE. 2 O. 3. INTERIÖRER FRÅN LEKSANDS UTSTÄLLNING. MÄRTHA BOHMAN FOTO.

terare, redaktör Gust. R. Peterson, och framfördes med hans kända schwung och auktoritet.

JESPER CRUSEBJÖRN. † Landshöfdingen i Västerbottens län, f. d. krigsministern Jesper Ingevald Crusebjörn, afled på mid-sommardagen, efter en kort sjukdom, i Umeå.

Genom landshöfding Crusebjörns nu timade död har vårt land och särskildt det stora Västerbotten förlorat en organisatorisk och administrativ kraft af stort värde. Som krigsminister blef det hans uppgift att med hjälp af sina stora

FRÅN NORRLANDS SÅNGARFÖRBUNDS ANDRA SÅNGARFEST I SUNDSVALL. MARIA KIHLEBAUM FOTO.

bilder, af hvilka särskildt den första med ryttmästaren Beck-Friis, förste pristägararen löjtnant Ehrenborg, major Thott och längst till höger prins Gustaf Adolf, afspeglar ett synnerligen godt humör.

HOFCHEFEN FRÖLICH † Hofchefen Christian Brun Frölich afled för några dagar sedan i Kristiania.

Frölich var född 1834, hade tjänstgjort som adjutant hos konung Carl XV och på den militära banan avancerat till öfverste. Till chef för konungens norska hofförvaltning utnämndes

JESPER CRUSEBJÖRN.

strategiska insikter genomföra den nya befästningsplanen, och det var äfven under hans ministerdagar den härordning antogs, som nu är under genomförande.

I sin egenskap af landshöfding uppe i höga Norden har han varit en verksam och klarseende man, som därjämte genom sina vinnande personliga egenskaper förvärfvat sig stor popularitet i vida kretsar.

HEMBYGDSFESTEN i Jönköping under mid-sommarhelgen präglades

HEMBYGDSFESTEN I JÖNKÖPING. 1. HEMBYGDSFESTENS ÖPPNANDE. JOHN PETERSON FOTO. 2. GRUPP AF DELTAGARNE I FOLKDANSEN. M. FRICK FOTO.

HOFCHEFEN T. C. B. FRÖLICH.

han 1890 och till chef för det norska hoffvet 1899.

Han var en i hög grad omtyckt personlighet, förenande ett urbant väsen med hög intelligens.

FRÅN Stockholms centralbangård, sådan den uter sig efter sin provisoriska omdaning med ny, stor biljetthall i den utåt Centralplan tillbyggda entrén, meddela vi i dagsnumret ett par bilder såsom lämpliga illustrationer till sommarens turistlif.

GYMNASIST- OCH STUDENTMÖTET på Bjärka-Säby. Nordens korta, men vackra sommar har allt mera blifvit mötenas tid, då representanter för såväl merkantilt som rent intellektuellt lif samlas på skilda platser i vårt land för meningsutbyten i hvad som ligger inom deras intressesfärer och för att personligen komma hvarandra närmare. Ett ungdomens möte i stort har varit det för ej längesedan afhållna gymnasist- och studentmötet på Bjärka-Säby, i Östergötland,

sterlandskärlekens höjande. När feodalismen 1868 afskaffades i Japan, lofvade kejsaren regera efter fem grundsatser. En af dessa lydte: hvarje civils och militärs plikt är att förhindra moraliskt förfall. Ett land, där sådana principer tillämpas, måste vara ett "soluppgångens land."

Vi meddela här invid ett antal karaktäristiska bilder från det anmärkningsvärda mötet.

i hvilket deltog cirka 150 personer och där diskussioner och föredrag i flere kulturella lifsfrågor höllas af framstående män på de kyrkliga, pedagogiska och militära områdena. Äfven norska och danska studenter deltog i detta möte. Bland frågor, som voro under behandling, var äfven den om fosterlandskärleken och ungdomen. Fosterlandskärleken, sade en af talarne, var sammanbunden med våra sociala uppgifter. Nu fodras ej offret i döden, utan offret i lifvet. Sverige har några grymma inre fiender. Vi måste känna oss värnpliktige i kampen mot dem. Af ett folks moraliska styrka beror dess förmåga att kunna strida för höga mål. Sverige behöfver en japansk hänförelse för fo-

SVENSKA FOLKSKOLANS vänners skolmöte i Falun var i Iduns förra nummer föremål för ett omnämnande i form af en gruppbild af de vid mötet som föredragshållare närvarande prästerna och pedagogerna. Här följer nu å nästa sida en bild af mötesdeltagare och deltagarinnor, tagen vid en nedstigning i Falu grufva. Den hyggelige amatörfotografen har på damernas enträgna uppmaning skickat oss det humoristiska kortet, enär de brunno af otålighet att få komma in i Idun. Dock hade han dessförinnan försiktigtvis låtit dem förstå, att det icke var han, som hade hand om "korgen". Damerna lära då ha genmält: "Åh, redaktören tar nog emot oss, när vi äro så många och ha så trefliga hattar". Om

Gymnasist- och studentmötet på Björka-Säby. I. Gamla slottet. II. Grupp af deltagarne med damkommittén. (1. Biskop Charleville. 2. Generalskan Ugglå. 3. Fröken Charleville. 4. Fru Insulander. 5. Godsägaren O. Ekman. 6. Rektor S. Almqvist. 7. Lektor von Engeström. 8. Dr C. Fries). III. D:r Fries talar å Grefberget. IV. Madrasserna hämtas till logementen. V o. VI. De båda Matsalarna. VII. Logementsalen. J. E. Thorin foto.

H. K. H. PRINS GUSTAF ADOLF BEVISTANDE KAPPLÖPNINGARNE VID YSTAD. S. M. MARCUS FOTO.

det tjugande i dessa af grufbesöket nödvändiggjorda hufvudbonader kunna ju meningarne vara delade; emellertid är gruppen, tagen på 50 meters djup i "stöten", pittoresk nog, och därför ha vi ej tvekat att visa den för våra läsare för att bereda såväl dem, som mötesdeltagarinnorna ett nöje.

I LUGNET. SKISS FÖR IDUN AF A.

DET skall allt bli något till skönt, mor du, att slå sig i ro och lefva på räntor och aldrig vidare behöfva lägga så mycket som två strån i kors för utkomsten här i världen. Ty nog ha vi två arbetat och gnott, både i goda tider och i skralla, så vi kunna äga rätt att njuta hvilan de dagar, som återstå oss.

Ja, det menade nog äfven fru Hellman; dock kände hon sig en smula betänksam inför alla förändringar. Det hade för öfrigt kommit så hastigt och oväntadt på, både med försäljningen af gården och flyttningen, ty på ännu ett par år hade de båda makarne inte beräknat att slå sig i ro. Dessutom kändes det också påkostande att bryta upp från denna gård, som de själfva skapat.

Detta tyckte på sätt och vis nog äfven herr Hellman. Men då han ju ändå tänkt att framdeles lämna gården ifrån sig, kunde man icke rätt gärna motstå det öfver all förväntan fördelaktiga anbud, som gjorts honom. Att vid hans ålder lägga sig till med ett nytt jordbruk kom ej i fråga, utan han beslöt att slå sig till ro vid sina sextiofem år och med sitt trogna vif bosätta sig i närmaste stad.

Nu valde man ut det bohag, som kunde medföras till staden, det andra skulle gå på auktion, men det var fru Hellman svårt att gallra ut någonting af sitt bo. Det nya var för präktigt och det gamla var henne för kärt.

Herr Hellman skådade sig med välbehag omkring bland massan af hopadt lösöre. "Det är ju inte så illa till att vara sammanknogadt af mor och mig", vände han sig till sin måg. "Vi började med två tomma händer", han spärrade ut sina tio fingrar i en vältalig gest. "Gifte oss på kärlek och Guds försyn, friska arbetskrafter och god vilja. Och det gick galant, det."

"Jojo", svarade mågen. "Men på den tiden gick det allt lättare än i vår att slå sig igenom med ett par tomma, om än så starka händer."

"Tja, jag vet inte", svarade herr Hellman. Ett medgifvande tycktes honom liksom förminska hans egen lifsgärning. "Fast kanske", medgaf han, "ty det hade nog inte varit värdt,

GREFVE CRONSTEDT FÖRSTE PRISTAGARE I FJÄRDE LÖPNINGEN. (KAPPLÖPNINGARNA VID YSTAD.)

goda vätskor och bästa portmonnä, köpte jag en spegel, som var mycket gentilare än deras. Men det var inte bra, kantänka; den skämde ut det öfriga möblemanget. Men är det inte Ask, som kommer där? — Goddag, käre bror, när man talar om änglarna höras vingslagen. — "Det var på ett hastigt och lustigt sätt vi mista våra goda grannar", vände sig Ask till Hellmans dotter och måg. "Men det var ju en bondflax att få sälja gården till ett sådant pris. och för andra gången hade nog intet sådant tillfälle bjudits. Men tror du ej, att du kommer

att någon anmält sig för min dotter med de utsikter jag hade att bjuda hennes mor."

"Nenej", sade svärsonen leende, "det hade det kanske inte."

"Nej, nog hade jag väl åtminstone försökt att pruta emot. Och det kan väl vara, att jag blifvit en smula världslig af mig, men", ingick herr Hellman nu beredvilligt på mågens åsikt, "såsom du mycket riktigt anmärkte, är det nog inte heller samma sak att numera slå sig fram med blott och bart en redlig vilja samt starka arbetskrafter, som det var förr i världen". Han gick bort till sin hustru, som knappast hunnit göra sitt urval i fråga om ett slags lösören, innan hon befann sig inför ett nytt urval med ty åtföljande kval.

"Tro ni inte, att mor och jag skulle kunna berätta er en liten historia om snart sagdt hvarje föremål af vårt äldre bohag, och han lade händelsevis sin hand på en tämligen illa medfaren lavoir.

"Ja, den tyckte far, att det var så onödigt att vi lade oss till med", sade hustrun.

Gubben skrattade. "Jaha, och det där spegelbordet sedan! Mor hade fått i sitt hufvud, att hon ville ha en lika grann spegel som Asks, och så en gång, när jag var vid

DELTAGARE I FOLKSKOLANS VÄNNERS MÖTE I FALUN BESÖKA FALU GRUFVA. J. A. MALMSTRÖM FOTO.

att leds vid att ingenting få att göra?" vände han sig till Hellman.

"Leds! Nej, sannerligen jag det kommer att göra. Har jag inte knogat och arbetat nog för att nu vid sextiofem års ålder med godt samvete kunna lägga mig på latsidan. Leds! nej, det kommer då aldrig i fråga. Tänk så skönt att slippa göra sig bekymmer för ett som annat, att kunna bevara samma jämnmod, vare sig det är våtväder eller torr- väder, och låta vår Herre rangera väderleken efter behag."

Den fjortonde mars öfverlämnades gården åt dess nye ägare, och herr och fru Hellman flyttade till staden tillika med jungfru Bina, som länge varit i deras tjänst och nu var den enda de ägde kvar af sin förra tjänstepersonal.

"Fast vi ännu inte kommit oss i ordning, ser det ju rätt trefligt ut", sade Hellman till sin vän Ask, som kommit till staden och af denne nödgats att komma och taga i betraktande den nya bostaden. "Ja, här skall mor och jag bygga och bo och lefva i lugnet alldeles såsom dufvorna i ett dufslag", sade han med en nick till sin hustru, som varit i färd med att fästa upp gardiner.

"De lefva just inte så harmoniskt", genmälde Ask, "de huggas och hackas och äro ettriga af bara katten."

"Å tusan", sade Hellman och skrattade, "går det så till i ett dufslag. Men inte lära väl mor och jag komma i lufven på hvarandra, vi som dragit jämnt i så många år. Eller hvad tror Bina?" vände han sig till denna, som

STOCKHOLMS CENTRALSTATIONS PROVISORISKA OMBYGGNAD. 1. FASADEN. 2. BILJETTHALLEN. A. BLOMBERG FOTO.

Använd JANSSON & C:os KORSETTER

modell INGEBORG

sista pariserfacon, finnes i alla finare manufakturaffärer i Sverige. Filialer: Stockholm, Göteborg, Malmö, Helsingborg

GENERALGUVERNÖREN N. J. BOBRIKOFF PÅ LIT DE PARADE.

kommit släpande på en trappstege, men vid åsynen af den främmande blygsamt ämnade draga sig tillbaka.

Bina flinade och menade att det allt blefve ett underligt skådespel.

Först när gardinerna hängts upp och hvarje sak kommit på sin rätta plats, kunde fru Hellman slå sina sinnen till ro och söka sätta sig in i förändringarna, men blott småningom kunde hon uppfatta fördelarne och behaget i de nya förhållandena. Men de små rummen andades verkligen en sådan hemtrefnad och ålderdomsro, och det var onekligen en stor lättnad att vara befriad från ett stort landthushåll och blott ha sin gubbe och sig själf att tänka på.

Och medan hennes gubbe ännu alltjämt hade fullt upp att beställa med att uppgöra gamla räkenskaper, skilja sig vid allmänna uppdrag samt ordna sina penningaffärer, fann fru Hellman ett riktigt nöje i att sätta sig in i förhållandena för ett stadshushåll, göra sina torguppköp samt experimentera med små anrättningar, alldeles som då hon var nygift i världen och ännu ej var så öfverhopad med omsorger i större stil.

“Ja, är det inte trefligt, det här“, tyckte herr Hellman förnöjd, “och än trefligare skall det bli, när jag skilt mig från mina affärshistorier och riktigt kommer i lugnet.“

Först när man kommit ett stycke in på hösten, befann sig herr Hellman alldeles fri från arbetsbestyr och hade, såsom han sade, “inte ett dugg mera att beställa för framtiden än att lyfta räntor.“

“Ja, nu mojar man sig och har det godt“, sade han en kväll, då Bina tände brasan i hans rum och han bytte ut rocken mot nattrock, ett plagg, som annars knappt varit på hans kropp ett par gånger om året.

“Att det kan vara så trefligt att gå med en tocken där långrock för karlar, som ändå ha allting löst om sig“, sade Bina, som satte sin stolthet i en viss smärthet kring midjan, men i stället företedde en högt uppkörd barn.

“Det är sådana varma och sköna plagg, förstår Bina“, svarade herrn och gick bort och tog sin pipa.

“Ja, det kan nog vara“, sade Bina, men hennes ögon hvilade på husbonden med ett uttryck, som funne hon något kostligt vid att se denne robuste karl med friluftsmänniskans spänstiga och energiska steg klifva omkring i rummet med nattrocken flaxande omkring benen.

“Tog du fram pengarna?“ frågade fru Hellman, som trädde in i rummet, nätt och prydlig i hemväfd vinterklädning.

“Det glömde jag“. Hellman tog efter fickan. “Jaså, plånboken ligger förstås i rockfickan“, sade han och gick bort och tog fram den. “Pengarna gå som smör här i stan, det är minsann bäst att gå med portmonnä äfven i nattrocksfickan; slipper man det i nattskjortan,

får man min själ vara glad. Nå, får jag se hvad sista tian gått åt till!“

Frun tog fram sin nota, som af herrn öfverfördes i hushållsboken.

“Det skall bli rätt eget att se, huru ett stadshushåll ställer sig till ett landthushåll“, sade Hellman. “Tio öre litern för potatis. Det är hutlöst!“

“Annars köpa vi ju större partier. Vi ville blott profva denna sorten“, svarade frun.

“Drick nu ditt kaffe,

medan det är varmt“, bad hon. Det var redan en stund, sedan Bina ställt in brickan.

“Sannerligen om detta är annat än klara mjölken“, sade Hellman, då han skulle servera sig grädde. “Liksom inte god grädde är lika viktig som godt kaffe. Sälja de verkligen sådan här smörja på mejeriet eller spädes den upp hemma?“

“Hemma!“ utbrast Bina, som kommit in för att se om elden. “Nej, så grofva pengar smörjan än kostar, så nog är den utspädd tillräckligt, när man köper den. Och mjölken! Så vattenblandad den än är, rofsmaken är lika stark.“

“Ja, det är något äkta skoj och lurendrejeri. Vi försöka på det andra mejeriet. Bina.“

“Det är alldeles samma smörja, hvart man går i den här stan“, försäkrade Bina, som inte beräknat en sådan slags verkan af sitt instämmande i klandret öfver ladugårdsprodukterna. “Och det är dubbel så lång väg till det andra mejeriet.“

“Ja, men nu flytta vi i alla fall handeln dit“, sade herrn afgörande.

Bina svarade ingenting, men hon snurrade af ut i sitt kök, och det var just ej med milda tag hon handterade kaffepanna och grytningar.

“Du menar väl inte, att du fått ge 1,10 för kilot af det här kalkköttet“, frågade Hellman en middag sin hustru. — “Då lät du allt lura dig“, förklarade han på hustruns försagda inpass, att köttet verkligen betingat detta pris, “ty så fräcka äro de nog ändå inte. Men ni äro förstås inte vana vid att göra torguppköp, hvarken du eller Bina.“

Frun såg bekymrad ut. Hon började småningom beröfvas sina illusioner om att förstå sig på såväl ett som annat.

Efter maten tände Hellman sin pipa och vankade belåten omkring i rummen. Men när Bina kom in för att skjuta spjället i ett af rummen, vändes hans begrundande till yttervärlden. “Det vore en verklig nationalförlust, om eldningen i alla hus sköttes såsom här. Men, ser Bina, här i stan, där man skall köpa hvar vedpinne, är det inte värdt att låta värmen gå upp i skorstenen. Åt skatorna ha vi ingen skyldighet att hålla varmt.“

Bina knyckte på nacken. Det var sannerligen inte lätt att afpassa det ögonblick husbonden ansåg vara det riktiga att röra om i en brasa eller skjuta ett spjäll.

“Och i morse hade ni inne i sängkammaren öppnat fönstret och eldat i kakelugnen *samtidigt*. Det är ju ett vansinne“, vände sig Hellman till hustrun.

“Det har brukats i alla mina dagar“, genmälte frun fogligt.

“Ja, det är sannerligen inte klokare för det“, svarade mannen, “det skall vara kvinnfolk det, som ett helt lif kan hålla på med något så etter befängdt.“

Bina gjorde ännu en knyck med nacken, i

Förnämsta tvättmedel

äro och förblifva dock vid finare tvätt

HYLINS

Ekonomi-Tvål

och vid gröfre tvätt (byk)

HYLINS

Prima Tvätt-Tvål

det hon seglade ut i köket. — Toekna infall och idéer, som tagit vid husbonden, se'n han kom till stan! Det var snart inte möjligt göra honom till lags i något. I tusen saker och ting, som han aldrig förr befattat sig med, lade han nu näsan i blöt.

“Fru Hellman ser inte kry. ut“, sade Ask, då han en februaridag var inne i staden. “Bekommer stadsluften inte väl?“

“Joo bevars“, sade fru Hellman, men hon såg trött och nedslagen ut.

“Nenej, det kan nog vara“, menade Hellman betänksamt. “För min del, känner jag mig som en fisk i sitt element, men jag är ju också född i stad.“

“Men du var då bara en tre, fyra år, när dina föräldrar bosatte sig på landet“, sade frun.

“Ja, men jag är i alla fall född i stad“, mot hvilket påstående ingen opponerade sig.

“På landet visste mor då inte ens hvad nerver eller pjunkighet ville säga, men här måste hon skaffa sig det som sysselsättning. Nenej, mor har visst inte tålt stadsluften“, fortsatte Hellman efter stund.

“Jag menar, att det är patron, som inte tålt den“, mumlade Bina, som kommit in i rummet.

“Jag vill ha Hellman med mig ut på landet på ett par dar“, vände sig Ask till fru Hellman.

Bina lystrade ifrigt.

“Det lämpar sig illa nu“, invände Hellman. “Vi ska ha storbyk.“

“Men du skall väl inte läggas på luten. Byken kan väl Bina reda upp“, vände sig Ask till Bina, som råkat flina till.

“Ja, det vet Gud, att jag kan“, sade Bina med största eftertryck.

“Ja, men ser du, kläderna ska ju köras till än“, vände sig Hellman till Ask.

“Ja, det lär väl inte du göra“, genmälde denne.

“Ja, men ser du, hästar och karl —“.

“Asch, dom måtte Bina kunna handskas med, hon förstår sig säkert på både hästar och karlar“.

“Vi ha kört till än förr, då var patron upp-tagen af affärer“, instämde Bina.

“Ja, följ du med utan prut, Hellman, fruntimmerna äro alltid glada att vara af med en, när de stöka. I dag är det måndag, fredag skjutsar jag dig till staden; jag skall ändå själf hit in.“

Hellman måste följa med. Tisdagen byktes det, onsdagen klappades det kläder och på torsdagen ville Bina i sin renlighetsifer begagna patrons frånvaro att få skuradt i hela huset. Sängkammaren och herrns rum gjordes först undan. Då Bina vid middagstiden höll på med salen, hördes en ringning. Fru Hellman, som gick och öppnade, hann knappast se hvem det var, förrän hon fann sig slutet i en omfamning.

STIL!
SKÖNHET!
STYRKA!

Mölnlycke Möbelfabriks Utställning, 18
Möbler såväl eleganta som enkla; allt i solidt och förstklassigt utförande.
Sängar, Sängkläder, Mattor och Gardiner.

Birger Jarls gatan 18.

Rikstelefon 76 14.

Allm. Telef. 76 14.

Ritningar och kostnadsberäkningar upprättas beredvilligt på begäran.
Egna Arkitekter och Dekorörer. Filialer: Göteborg, Malmö.

”Det var riktigt treffligt på landet, men jag längtade i alla fall hem“, förklarade Hellman. ”Jag bad Ask om skjuts i dag i stället för i morgon.“

Belåtenheten föll något litet, när Hellman fann sitt rum nyskuradt och af de tillslutna salsdörrarna kunde förstå, hvad som förehades innanför dem. Men han skildrade dock sin resa med största godmodighet. Efter en stund måste dock fru Hellman afbryta för att se till middagsmaten.

Herr Hellman vandrade omkring i sitt rum som ett lejon i sin bur, så öppnade han salsdörren. Bina ropade till af häpnad.

”Goddag, Bina. Jo, här ser treffligt ut!“

”Vi ville passa på att göra fint nu, efter- som patron tyckte så illa om skurning.“

”Jag tycker min själ inte om att det görs, när jag är borta heller“, och han såg sig otåligt omkring. ”Jag menar Bina lider af skurdille.“

”Och jag menar, att patron har vattuskräck“, genmålde Bina retligt. ”Något så när snyggt och propert bör här väl ändå vara.“

”Det är minsann inte på mina golf Bina numera sliter, var så god och kom ihåg det, det vore just treffligt att få lägga om dem för golfrota. Vattnet forsar ju omkring fötterna på en.“

”Jag har varit van att hålla snyggt och propert i alla mina dar, vare sig jag tjänat hos dem, som hyrt, eller dem som hållit sig med eget hus. På landet var patron inte en sådan —“, hon svalde ordet, ”där skulle det gärna hållas en smula snyggt i själfva svinhuset.“

Herr Hellman visade en sublim likgiltighet för detta konstaterande af tillbakagående i hans smak för snygghet. ”Det är inte nog med den skada, som åstadkommes på golven. Här mäta de ju upp och låta en betala för hvar vattendroppe.“

”Men så rinner vattnet ju också ned rakt i kaffepannan till en. Och nog består det bra många liter vatten på öret“, sade Bina.

”Ja, det är lätt sagdt för den, som slipper att tjäna in örena“, svarade Hellman.

”Jag tjänar allt i mina ören, jag också“, sade Bina, som icke alltför strängt brukade hålla sig till ämnet, och numera ska då alla veta, att det sker surt nog.“

”Så“, menade Hellman. ”Liksom hon någonsin haft så lugna dagar som se'n hon kom till stan? Ty hvem har väl bedt henne skura och fäkta och lefva till så här? — Nå, när skall det manglas?“

”När kläderna bli torra“, svarade Bina kort.

”Nå, när blir det?“ undrade Hellman.

”Det är med den saken som med årsväxten, det beror på vår Herre“, sade Bina.

”Så, jag trodde kläderna hängde på vanden“, menade Hellman.

”Men det är väl ändå på väder och vind det beror. Fuktiga dagar torkar det långsamt äfven på vanden, och höga och klara går det kvickt.“ Binas ton var otålig och retlig.

”Det var fasligt, hvad Bina blifvit uppstudsigt, se'n hon kom till stan“, tyckte Hellman och vände stegen mot sitt eget rum.

”Uppstudsigt! Jag menar det är patron, som blifvit det.“

”Hvad muttrar hon om“, sade Hellman och vände sig om.

(Forts.)

SKISSER FRÅN S:T LOUISUTSTÄLLNINGEN. BREF TILL IDUN.

II

Kvinnornas parad. — En seger för kvinnan. — The Board of Lady managers. — Sedlighet och pryderi. — ”Prinsessan Alice.“ — Förvisningsort eller regeringsbyggnad?

AMERIKA är kvinnans parad. I intet annat land i världen har kvinnan nått så långt fram till makt och betydelse som i Förenta staterna. Nästan alla yrken, ämbeten och platser stå för henne lika öppna som för männen, och den dag är nog icke långt borta, då hon gör sitt inträde i kongressen.

De yttre vördnadsbetygelserna för kvinnan äro här också flere och mera starkt markerade än annorstädes. Amerikanerne, som annars icke utmärka sig för artighet eller courtoisie, måste göra det, då det gäller kvinnan. Om en dam inträder i en hiss i ett hotell t. ex., måste alla män, som befinna sig däri, stå med blottade hufvuden, så länge hon är kvar, och om jag i en hotellkorridor passerar en dam, måste jag göra det med hatten af. I öppna spårvagnar får man röka endast på de tre sista bänkarna, ”because of the ladies.“ I vissa stater, såsom Illinois, gäller en kvinnas vittnesmål inför domstol, i vissa fall lika mycket som två mäns. Äfven i många andra fall har kvinnan i Amerika större fri- och rättigheter än i Europa. Hon rör sig helt fritt och behöfver intet ”förkläde“ eller sällskap för att begifva sig ut på en promenad, en teater eller en konsert.

Under dessa förhållanden är det klart att damerna också skola hafva mycket att säga och betyda, då det gäller ett företag sådant som ”Worlds Fair.“ De gamla också där precis lika mycket som männen, ty hela utställningen skall, enligt kongressbladet, vara byggd på en tällingsbasis, därvid ingen hänsyn får tagas till ras, färg eller kön.

Det betraktas därför som ett stort framsteg, en stor seger för kvinnans likställighet med mannen, att på denna utställning icke finns någon särskild ”Womans Building“, ingen speciell afdelning för kvinnorna såsom på Chicagoutställningen. En sådan byggnad, en sådan kvinnornas afdelning skulle nu betecknats som ett afhängighetstecken, ett bevis på kvinnans underlägsenhet och obetydlighet gent emot mannen.

Nej, kvinnorna få täfva öfverallt, vara med öfverallt, och bedömas efter samma grunder och samma mått som när det gäller männen.

Kvinnorna hafva äfven säte och stämma i utställningsstyrelsen. En särskild ”Board of Lady managers“ är tillsatt, och enligt kongressbeslut skall denna damkommitté äga rätt att utse en medlem i hvarje prisnämnd, som har att döma öfver arbeten, utförda helt eller delvis af kvinnor.

The Board of Lady managers deltager äfven i förhandlingarna och besluten i den stora utställningsstyrelsen.

Där ha de också uppträdt med stor energi — och jag misstänker det — gjort de manliga medlemmarna stora bekymmer.

Särskildt ha de drifvit en stark propaganda i ”sedlighetssyfte.“ Först och främst är det hufvudsakligen deras verk att beslut fattades om utställningens stängande på söndagarne. Men dessutom ha de — till öfverdrift — ifrat för åtskilliga reformer inom de olika utställningarna. Den ”amerikanska sedligheten“ tager sig ofta former, som för oss verka som det löjligaste pryderi. På utställningen finnes en filippinsk by, hvare ett stort antal vildar från den filippinska arkipelagen ”Inogotees“ lefva sitt dagliga lif. Det är en ytterst intressant utställning ur många synpunkter. Men den höll på att aldrig blifva öppnad, därför att de man-

liga infödingarne som kläder bruka endast en gördel om lifvet. Det var för mycket — eller, förlåt, för litet! — för The board of Lady managers, som kämpade en hård kamp för beslut om inköp af benkläder åt Inogoterna. Lyckligtvis segrade männen den gången. Till gengäld lyckades damerna genomdrifva att tyrolerflickorna i ”Den tyrolska byn“ skulle göra sina klädningar några tum längre. Deras fanatism på detta område gick så långt, att de beslöto en protest mot öppnandet af den franska afdelningen af konstutställningen på grund af dess stora antal ”nakna“ taylor.

Fränsedt dessa, från amerikanska kvinnoassociationer oskiljaktiga löjligheter, spelar ”The Board of Lady managers“ en betydande roll som värdinnor för utställningen. De anordna och gifva fester för framstående kvinnliga besökande och gifva en smula färg och glans åt de annars mycket enformiga amerikanska ”receptions.“

Kommittén består af damer från olika stater, och deras ordförande är f. n. en St. Louis-dam, miss Mannings.

I dessa dagar har kommittén haft mycket att göra. Utställningen har nämligen under en veckas tid gästats af president Roosevelts unga dotter, miss Alice Roosevelt.

I sällskap med ett litet kotteri unga damer och herrar har hon med stor outtröttlighet jagat utställningen rundt i automobil, bevistat en otrolig mängd ”dedikationer“ — d. v. s. högtidliga öppnanden af olika stater byggnader, tåligt uthärdat den nyfikna mängdens trängsel kring henne och de tusende och en tidningsreporternas i ständig verksamhet varande kameror.

Hvarje dag innehålla de dagliga platstidningarna dussintals ”snapshots“ af henne i alla möjliga situationer. En gick så långt som att lämna en bild af henne, just då hon begagnade sin spetsnäsduk för att snyta sig, och en särskild textbit om det behag, hvarmed hon utförde denna delikata akt.

Underbart är nämligen att se, hur publiken och tidningarna följa ”prinsessans“ alla steg och handlingar. Ja, hon kallas verkligen för prinsessa i dagligt tal, och ingen verklig prinsessa hemma i det gamla förlöjligade Europa kan vara mera observerad och firad än miss Alice.

Häromdagen skulle hon besöka ”The Pike“, utställningens nöjesgata, men måste efter en halftimmes ansträngningar uppgifva programmet. Trängseln af nyfikna blef så stor och närgångheten så djärf, att hon med sällskap måste rädda sig ut från ”piken“ genom en bakväg.

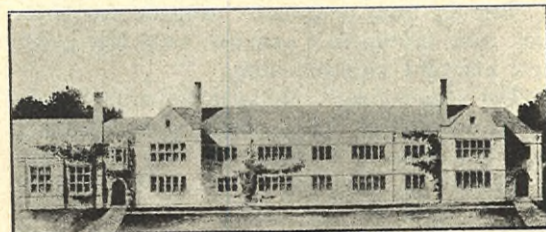
Detta i det republikanska Amerika, som skrattar åt det kungliga Europa!

Till staden St. Louis har en mecenat skänkt ett väldigt byggnadskomplex att användas som universitet. Detta kallas Washington-universitetet. Detta byggnadskomplex är för tillfället inkorporeradt med utställningen och begagnas nu som administrationens säte. I en liten flygel af denna byggnad har ”The Board of Lady managers“ sin office.

Det lilla huset är, som synes af bilden, här nedan mycket anspråkslöst. Men hvarje St. Louisdam skulle blifva djupt förnärad, om man gjorde en jämförelse mellan detsamma och det ståtliga ”Womans Building“, hvaröfver damerna förfogade på Chicagoutställningen.

Det var en förvisningsort — detta är en — regeringsbyggnad!

— g.

Ärade kvartalsprenumeranter

torde nu ofördröjligen förnya prenumerationen, på det intet afbrott i tidningens regelbundna expedition må äga rum.

